

رێگای که مترین قوربانای!

به‌شداد عه‌لی

Bashtar_net@yahoo.com

به‌پێچه‌وانه‌ی ئه‌وانه‌ی که خۆیان هه‌میشه له‌نیۆ خه‌یالاتی پهرش و بلاویان نوقم بوونه، دامه‌زراندنی ده‌وله‌تیکی سه‌ربه‌خۆ بۆ خه‌ڵکی کوردستان و به‌ره‌سمی ناسینی مافی هاوڵاتی یه‌کسان بۆ هه‌مووان، واقیعتی و کارسازترین و که‌م مه‌ترسیتترین و که‌م قوربانیتترین رێگا رزگاری خه‌ڵکی کوردستانه‌ له‌ده‌ست په‌له‌دوویی و ژێر ده‌سته‌یی و زوڵم و چه‌وساندنه‌وه، ئه‌وانه‌ی که کار بۆ دامه‌زراندنی ئه‌م ده‌وله‌ته‌ ناکه‌ن و ده‌بنه‌ رێگر له‌ به‌رده‌م خه‌ڵکی کوردستان ئه‌وانه هه‌میشه نانیان له‌سه‌ر چه‌وساندنه‌وه و سه‌رگه‌ردانی خه‌ڵکه‌که‌یه‌وه خواردووه، ئاوابوون و بابرندی ئه‌وان یه‌کسانه به‌ جیابوونه‌وه‌ی کوردستان و دامه‌زراندنی ده‌وله‌تیکی غه‌یره قه‌ومی و سیکۆلار.

به‌لگه‌کان و رووداوه‌کانی سێ سالی رابردووی عێراق و کوردستان و ناوچه‌که پێمان نیشان ئه‌ده‌ن که ته‌نها جیابوونه‌وه‌ی کوردستانه‌ ده‌توانی به‌ر به‌ دووباره‌ نه‌بوونه‌وه‌ی هیڤرش و په‌لاماردان و نه‌نفال و جینۆسایدو تیرۆر و تۆقاندن بگه‌یت. شانزده‌ ساڵه‌ میژووی ژبانی خه‌ڵکی کوردستان له‌رووی ئابووری و سیاسی و کۆمه‌ڵایه‌تی و فره‌هه‌نگی جیابوازه‌ له‌گه‌ڵ به‌غدا و به‌سه‌ره، ئه‌مه جگه‌ له‌ نقوم بوونی کۆمه‌ڵگای عێراقی دای سهدام له‌ گێژاوو بێ سه‌ربه‌یه‌یی و نه‌بوونی ئه‌منیه‌تدا، له‌گه‌ڵ هه‌ره‌شه‌ به‌رده‌وامه‌کانی حکومه‌تی به‌غدا که له‌سه‌ر بنه‌مای تائفی و مه‌زه‌به‌ی و قه‌ومی بنیاتنراوه‌ له‌ خه‌ڵکی کوردستان و که ئه‌م حکومه‌ته‌ ئه‌گه‌ر له‌سه‌ر پێی خۆی راوه‌ستی له‌ رژیمی به‌عس مامه‌له‌ی باشترباشی له‌گه‌ڵمان، له‌چه‌ندین شوینی تردا باسم کردووه ته‌سلیم کردنه‌وه‌ی خه‌ڵکی کوردستان به‌ حکومه‌تی لێواو لێو له‌ گه‌نده‌لی و تیرۆر ته‌قاندنه‌وه‌ و پشت به‌ستن به‌ سیاسه‌ته‌کانی ئه‌مریکا، گه‌وره‌ترین هه‌له‌ی ده‌سه‌لاتدارانی کوردستان بوو، زوو یا دره‌نگ. ئه‌گه‌ر فریای خۆمان نه‌که‌وین ده‌بیست باجه‌که‌ی بده‌ین. پێویست ناکات سیاسی و رۆشنفکرو فه‌یله‌سوف بیست تا له‌مه‌به‌ست و ئامانجی سه‌ره‌کی و هاوپه‌یمانیه‌تی ئه‌مریکا له‌گه‌ڵ کوردستان تێبگه‌یت ئه‌مریکا له‌ به‌مه‌به‌ستی به‌رژه‌وه‌ندی تاکه‌ره‌وانه‌و سه‌رمایه‌داری خۆی به‌ هه‌زاره‌ها کیلومه‌تری پریوه‌ ده‌یه‌وێت به‌هه‌یترین ده‌سه‌لاتی له‌ناوچه‌که هه‌بیست و زۆرتین قازانج کۆ بکاته‌وه، نه‌گویی به‌ کوژانی سه‌ربازه‌ ئه‌مریکییه‌کان و جه‌رگ سوتاندنی دایک و باوکه‌کانیتیان، وه‌ به‌پێی گوێزانی بارودۆخدا مامه‌له‌ ده‌کات گوێ بۆ هه‌یج هاوپه‌یمانی و رێکه‌وتنیک نادات. راپۆرته‌که‌ی بیکر – هاملتون باشترباشی به‌لگه‌ی رسته‌کانی سه‌ره‌ویه. پشت به‌ستن به‌ ئه‌مریکا و تێکه‌لاوی له‌گه‌ڵ حکومه‌تی ئیسلامی و تائفی له‌ ژێر ناوی (فیدرالیزم) که‌تاکو ئه‌م ساته‌ش هه‌یج یه‌کێک له‌ به‌رپرسه‌کانی ئه‌م حکومه‌ته‌ دان به‌م فیدرالیه‌ نانیست، ئه‌مه کارێکی خه‌ته‌رناکه‌و قابیلی قبول کردن نیه، هه‌ر هه‌لوێست و ره‌فتاری میله‌شیایی و تاکه‌ره‌وانه‌ی حکومه‌تی به‌غدا له‌به‌رامبه‌ر هه‌ریمی کوردستان و مه‌سه‌له‌ چاره‌نووسه‌سازه‌کانی خۆی نیشانه‌ی پرسیارێکه‌و نابیت خۆمانی ئی بجه‌وین. ئیوه سه‌یرکه‌ن پلانی نوێی بوش ئیستا له‌سه‌ر بنه‌مای گوێزینی ده‌ستوورو دابه‌ش کردنه‌وه‌ی ده‌سه‌لاته‌، سه‌باره‌ت به‌ کوردستانیش لێسه‌ندنه‌وه‌ی ئه‌و ده‌سکه‌وتانه‌یه که یه‌کێتی و پارتی دوا‌یی پرۆسه‌کانی سیاسی و رێکه‌وتن به‌ ده‌ستیان هه‌یناوه‌ له‌ عێراق، هه‌روه‌کو ناونه‌هه‌ینانی فیدرالیزم و مه‌رکه‌زی کردنه‌وه‌ی به‌ره‌مه‌کانی نه‌وت له‌ ژێر چنگ ده‌ره‌هه‌ینانی له‌ حکومه‌تی هه‌ریم و ناردنی پێشمه‌رگه‌ بۆ باشوورو ئه‌مه جگه‌ له‌ نه‌دانی چه‌ندین ده‌رماله‌ی تایبه‌ت به‌ موچه‌ خۆران و فره‌مانبه‌رانی کوردستان.

ئه‌مریکا به‌ عه‌له‌نی و ئاشکرا رایگه‌یاندووه که سیاسه‌تی له‌ناوچه‌که شکستی خواردووه ئه‌حزایی ناسیۆنالیستیش وه‌کو به‌شیك له‌ سیاسه‌ته‌که‌ی ده‌بیست باجه‌که‌ی بده‌ن، ئه‌م شکسته‌ی ئه‌مریکا له‌لایه‌کی تر ده‌رگای ئاوه‌لا کرد بۆ هه‌ره‌شه‌و ئاماده‌یی

هێرشى سەربازى تورکیا لە ژێر بەهانهى لێدانى پەكەكەو پاراستنى تورك زمانەكانى عێراق، كە ئەمەش گەورەترین و خەتەرناكترین ھەرهشەىە بۆسەر خەلكى كوردستان و دیسانەو مەلۆپرانكردنیان. بۆیە گۆڕینی سیاسەتى ئەمریکا و پشتكردنى لە كوردستان و ھەرهشەكانى تورکیا و دەولەتانى ترى ناوچەكەو رەفتارو ھەلوێستى حكومەتى بەغدا سەربارى خراپترین وەزعیەت لە بەغدا و شارەكانى ترو گێڕۆدەبوونى خەلكى كوردستان بەچەندین كێشەى بنەڕەتى سیاسى و ئابوورى و كۆمەلایەتى..... ھتە. دەبیّت زەنگیكى بەھیزییّت بۆ دەسەلاتدارانى كوردستان و چیتەر ھەلەكان لەبارنەبن بۆ دەست راگەیشتنى خەلكى كوردستان بەژيانىكى ئارام و ھیمن و پێداویستى ھەژانەییەكان و دووركەوتنە لە سەتەم و ھەلاوردن لەریگای دامەزراندنى دەولەتیكى سەربەخۆ لە كوردستاندا لە ریگای ریفراوندۆمىكى سەرتاسەرى لە كوردستان لەژێر چاودیرى نەتەو ەكگرتوو ەكان و رێكخراو ەكانى ترى پەيوەندیدار لە جیھاندا.

سەبارەت بەشارى كەركوك و ناوچەكانى تریش بەھەمان شیو ە دوایى دامەزراندن و بەرەسمى ناسینی دەولەتى كوردستان لە ریگای ریفراوندۆمىكەو ە چارەنووسى خویان یەكلاى دەكەنەو ە بەبى ئەو ەى ئاشوبى شەپرى قەومى لیبكەوێتەو ە كە ئیستا خەریكە لە كەركوك بەدى دەكریّت و وەزعیەتى خەلكى تەواو شلەژاندوو ە.

سەربارى ئالۆزى و گرانی لە جیبەجى كردنى كارىكى لەم شیو ەو ە زۆرى رێگریەكان كە منیش ئیستا لەبەرچاوى خۆمى ئەبینم، بەلام مادامەكى ئیمە دەمانەوێت ماسى بگرین دەبیّت لەشیشمان تەپ بیّت!، ئالوگۆرو رووداو ەكان بەخیراییەكى یەكجار زۆردا گەزەردەكەن پێویستە بەزوتترین كاتدا كار بكەین. تەنها و تەنها دامەزراندنى دەولەتیكى و سەربەخۆى غەیرە قەومى دەتوانى بەر بە دووبارە نەبوونەو ەى ئەنفال و كیمیا باران و گۆرى بەكۆمەل و گوللە باران كردن و ترس و تۆقاندن و رفاندن و زولم و سەتەم و نایەكسانى و پلە دووبى و سەرگەردانى و مەلۆپرانى دەربەدەرییەكان بەینى.